

[Ole Bernt Henriksen]

konservativt hovedsynspunkt, at beskyttelse af vort sprog mod forfladigelse og ødelæggelse er noget, vi lægger megen vægt på. Vi tror, at sproget måske er, når det kommer til stykket, den allervigtigste dimension i forbindelse med kultur.

Men man kunne også nævne andre ting. Jeg tror, man må sige, at en kulturnation kendes på, at den har retssikkerhed. Den sport, vi dyrker, og den måde, vi dyrker den på – jeg havde nær sagt den ånd, hvori vi dyrker sport – er udtryk for kultur. Og hvis vi ser på det politiske liv, sådan som det former sig både her og ude i landet, så er det også en del af vor kultur. Mange tanker er kommet udefra, de er gået igennem vore egne sind, og så er de alle sammen blevet danske. Det gælder både radikalismen, liberalismen og socialismen, hvorimod jeg har en fornemmelse af, at det parti, jeg selv tilhører, er opstået under andre former.

Det er én af vore store opgaver at uddanne og modne til at modtage, hvad der kommer udefra, sådan at vi modtager det med skepsis og først bruger det, når det er gennemtænkt og tilpasset danske forhold.

Jeg vil i forbindelse med ministerens redegørelse gerne fremhæve, at ministeren betoner ordet kvalitet. Hvis jeg skulle blande mig en lille smule i den diskussion, som den tidligere taler lagde op til, så skelner jeg måske ikke så stærkt mellem folkelig aktørkunst og anden kunst og så det, man nogle gange kalder etableret kunst, andre gange kalder højkultur. Vi kan jo aldrig rigtig vide, hvad vi taler om, før tiden har prøvet det. Der er ting, som er meget, jeg tror, den tidligere taler brugte udtrykket »aktørpræget«, som på et eller andet tidspunkt er blevet klassiske, og i den forbindelse kunne man såmænd pege på Holberg som et meget godt eksempel. Man måtte vel nok kalde hans teater i sin tid en slags amatørteater, men det skulle jo blive ganske anderledes. Jeg tror, den endelige prøvesten for al kultur er, om den lever videre i folket og lever videre til eftertiden.

Hvad angår kulturfonden, forstår jeg, at den skal bane vej for, at der i en trang tid kan ske nye ting på det kulturelle område. Jeg hæfter mig ved, at det nye skal ske i samarbejde med etablerede kulturinstitutioner. Jeg tror, der her ved sikres seriøsitet. Jeg tror også, der sikres afsætning, om jeg så må sige. Og jeg tror, de etablerede institutioner inden for ministeriets om-

råde får mulighed for at udvikle sig i retninger, som de selv ønsker eller måske ligefrem bliver draget af.

En særlig pulje tænkes kun udløst, såfremt der kan skaffes medfinansiering, dvs. at 50 pct. fremmed deltagelse udløser 50 pct. statslig deltagelse. Det er efter min mening en meget udmærket idé, for man kan vanskeligt forestille sig private virksomheder, fonde, kommuner eller amtskommuner skyde penge i formål, som de ikke tillægger ganske afgørende betydning. Jeg ser meget gerne, at denne pulje bliver særlig stor.

Jeg vil i øvrigt spørge ministeren, om han kan forestille sig, at den statslige deltagelse i nogle tilfælde bliver mindre end 50 pct. På den måde kan pengene jo eventuelt strækkes.

Regeringens kulturpolitik kommer imidlertid ikke så meget til udtryk ved, at der oprettes en kulturfond, som ved det, denne kulturfonds midler anvendes til. Jeg bemærker, at ministeren overordnet fremhæver kravet til kvalitet. Det er ikke bred middelmådighed, men kvalitet, der skal udvikles. Og det, der skal udvikles, udvikles jo i mange tilfælde bedst i forlængelse af noget bestående.

Jeg har et par enkelte bemærkninger mere. Den ene er, at jeg godt kunne forestille mig, at nogle af de midler, der skal gå i pulje 2, kunne bruges til mere storslåede forsøg, end vi har været vant til her. Jeg er ganske uenig med den tidligere taler, når han vender sig mod forsøg. Jeg synes, forsøg er en ganske udmærket ting. Der er jo den fordel ved de fleste eksperimenter, at de lykkes. Det er noget, mange års politisk erfaring vist har lært mange herinde.

En af de ting, jeg godt kunne tænke mig, var at få samlet både private og offentlige kræfter om at skabe et ordentligt symfoniorkester – hvorved jeg forstår et fuldt udbygget symfoniorkester – her i kongeriget. Jeg kunne også godt tænke mig, at vi fik nogle flere af de store levende udstillinger, som museerne har så stor succes med. Og så vil jeg gerne sige noget meget uartigt, i hvert fald i oppositionens øren: Det kunne jo være, at noget af dette kunne bidrage til at give vores land valutaindtægter og gøre nogle af tingene selv bærende. Det er vel ikke utopiske tanker, at der kan laves udstillinger, som de pågældende museer ligefrem tjener penge på, eller at orkestre af høj kvalitet kan indspille plader. Det hedder vist nu om dage